

Název objektu	
Mateřská škola a jesle v Prachaticích	
Adresa	Česká čp. 674, Prachatice
K.ú./parcela č.	Prachatice II / st. 1478, st. 1477, 595/6, 595/7
Architekt	Erban Libor
Stavitel	Pozemní stavby n. p. Č. Budějovice, Stavební správa Strakonice
Projekt	1975
Realizace	1976-1977
Vlastník	Město Prachatice, Velké náměstí 3, Prachatice, 383 01
Typ objektu	Mateřská škola a jesle
Typ pam.ochrany	Bez památkové ochrany

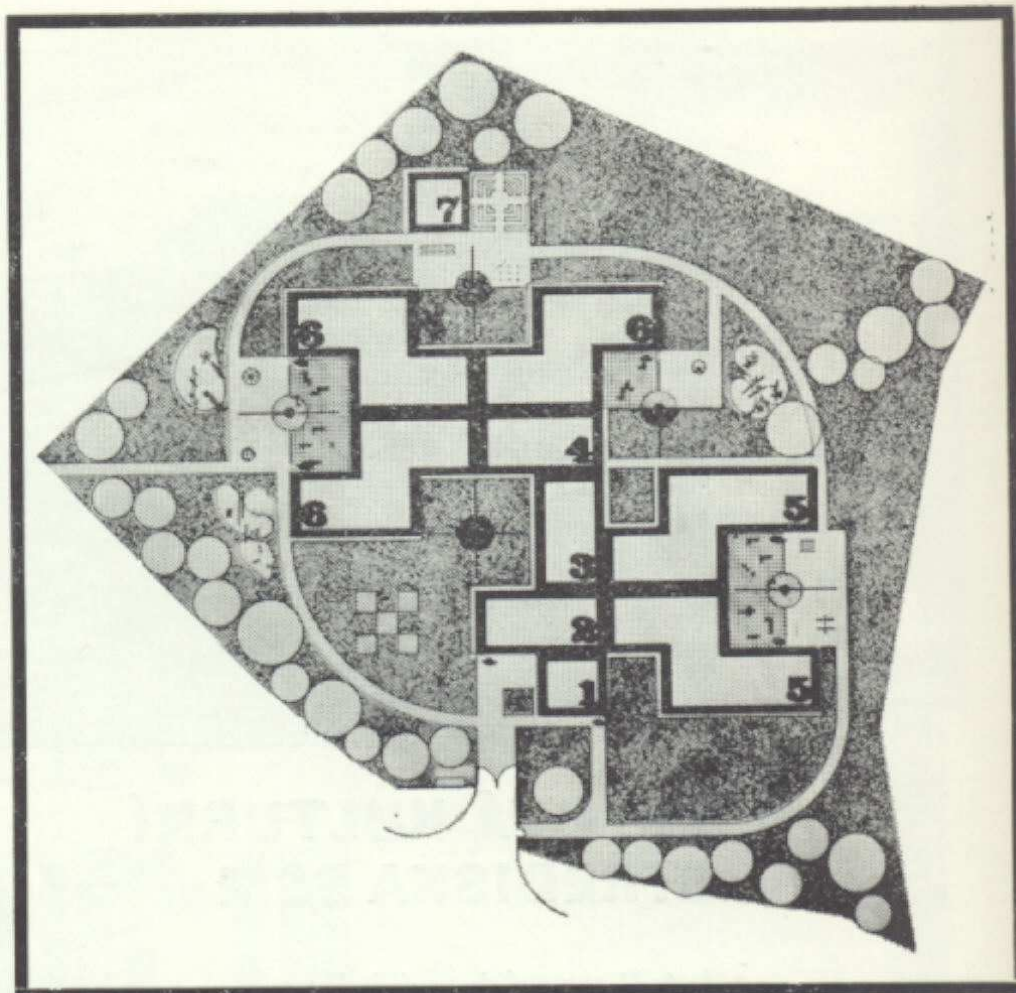
Popis:

Hlavní myšlenkou návrhu „byla snaha o vytvoření soustavy interiérových a exteriérových prostor respektujících svět dětí, rozvíjejících jejich dětskou fantazii a nahrazující v maximální míře domácí prostředí.“ Vznikl tak nový prostorový i konstrukční koncept. Komplex je meandrovitě členěný přízemní objekt, jehož základní jednotkou je třída na půdorysu písmene Z. Všechny třídy jsou propojeny s objekty hospodářského zázemí přímo bez obligátních otevřených koridorů, což výrazně zkvalitnilo komunikaci v tomto typu zařízení. Všechny třídy jsou shodné, jsou tedy určitým typem. Centrálním prostorem třídy je denní místnost, na kterou navazují z jedné strany vstupní a šatnová část, z druhé strany hospodářské zázemí přístupné pouze personálu. Toto oddělení prostředí pro personál od prostorů pro děti bylo ve své době velmi neobvyklé a ani do dnešních dnů nemá příliš obdob. Bylo tedy myšleno i na potřeby personálu. Denní místnosti jsou otevřené do tří světových stran a originálně prosklené v rozích. Tento systém osvětlení tříd umožňuje libovolnou orientaci této základní jednotky a tedy možnost pro alternativní dispozice celého komplexu. Interiér tříd je opět pro všechny shodný. Ve středu denní místnosti je vložen zajímavý tektonický prvek, sloupové travé, které nese úložný prostor pro hračky pod stropem. Mezi sloupy jsou vloženy malované didaktické panely od známého českého výtvarníka akademického malíře Jiřího Fixla. Prostor třídy lze podle potřeb měnit posuvnými harmonikovými dveřmi. Přívětivost prostorů má navodit i dřevěný obklad stropu.

Exteriér stavby rovněž vypovídá o netypickém originálním řešení. Fasáda objektu byla původně ze žlutých vápenopískových cihel a hnědých antukových omítek, což byl radikální odklon od panelových zdí pavilónů běžných školek. Užití přírodního materiálu – vápenopískových cihel – měla rovněž přispět k přívětivosti výrazu stavby. Výrazným výtvarným prvkem jsou okna kaskádovitě skládaná z malých čtvercových částí, sešikmené atiky na přechodu vyšších a nižších střech a v neposlední řadě působivé hluboké ostění vstupů se sešikmenými stranami, připomínající otevřenou náruč. Neobvyklé bylo i použití rozličných barev oken a dveří, každá část měla svou barvu. Mateřská škola měla okna a dveře oranžové, jesle červené a hospodářská část žluté. Barva zde tedy měla i orientační funkci.

Meandrovité členění objektu vymezuje v exteriéru rozmanité prostory, které jsou „intimně polouzavřené i zcela otevřené, prosluněné i částečně zastíněné.“ Soustava uzavřených a otevřených prostor účinně propojila interiér s exteriérem. V prostorech mezi křídly tříd jsou umístěna dětská hřiště chráněná ze tří stran. Ve středu hřišť jsou pískoviště vymezená architektonicky pojatými cihlovými zídkami s válcovou žardiniérou a sezením dětí. Na hřiště mezi třídami navazovala tzv. dobrodružná hřiště, centrální hřiště, záhonky a amfiteátr, který mohl sloužit v létě jako brouzdaliště. Severovýchodně od komplexu se nachází samostatně stojící sklad zahradních hraček. Po obvodu komplexu obíhá okružní pěší cesta, z které jsou přístupné třídy, mohla sloužit též jako koloběžková dráha. V exteriéru se nacházely dřevěné stavebnice FX 100 od profesora Viktora Fixla.

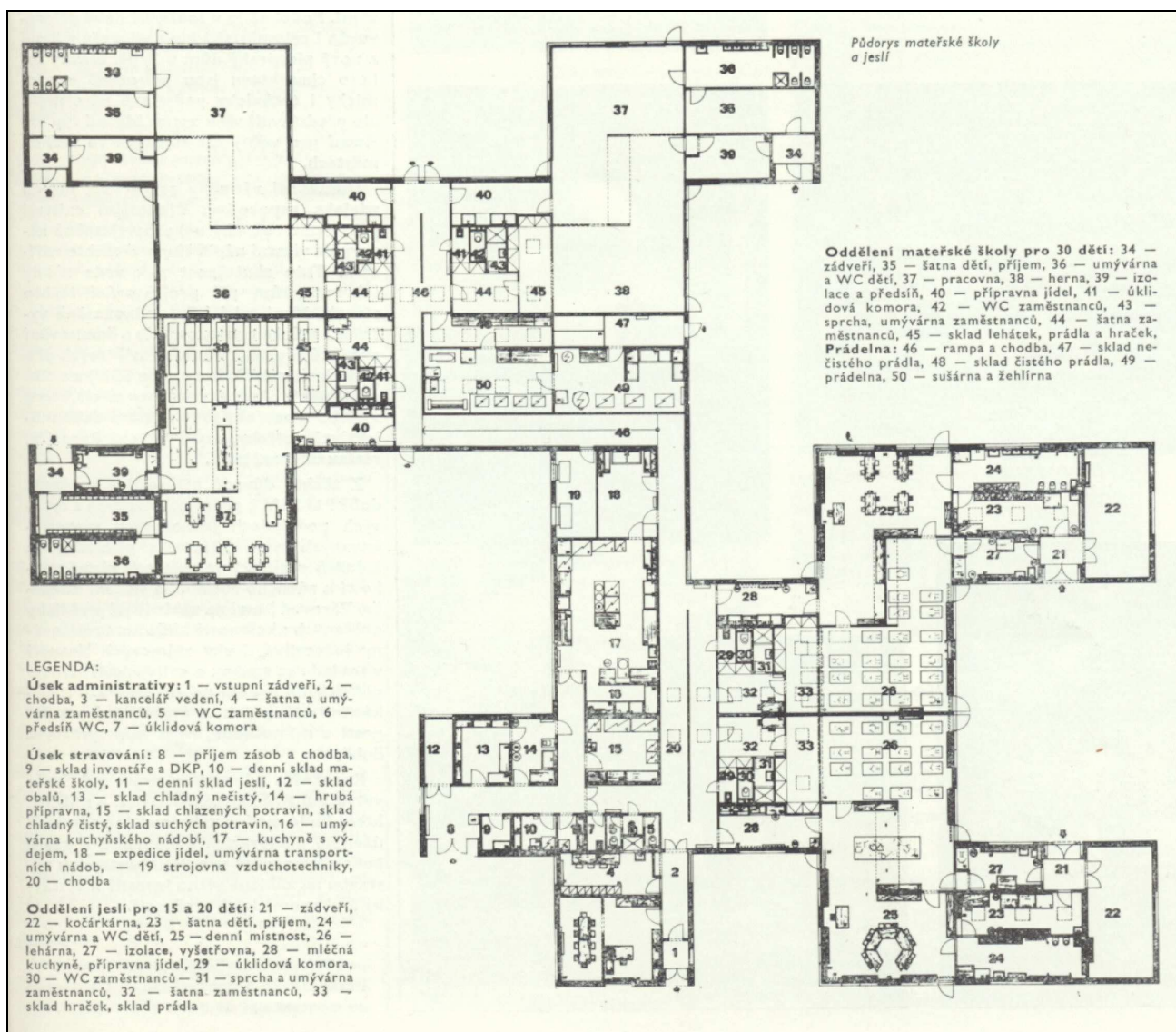
Pro konstrukci komplexu byl zvolen konstrukční systém TRUSTEEL, vyráběný v ČSSR v anglické licenci MKZ Chvaletice. Jednalo se o ocelovou konstrukci, řešenou jako kloubový systém, jejíž jednotlivé díly byly k sobě připojovány pouze šrouby. Tato lehká konstrukce umožňovala řadu variant obvodových plášťů i variabilitu členění objektu . V současné době je celý objekt školky a jeslí zateplený a okna vyměněná za plastová. I přes tuto změnu se výraz stavby zásadně neproměnil, jelikož byla zachována podoba a členění oken, sešikmené vstupy i atiky i hmotová skladba celého komplexu.	
Památkové zhodnocení: Komplex školky a jeslí v Prachaticích je originální experimentální prototyp pro tento druh zařízení. Originalita vycházela ze snahy autora odklonit se od dosavadního pavilónového typu školek a vytvořit prostředí neanonymní, příznivé pro pobyt dětí, pro jejich vnímání a rozvoj jejich fantazie. Vznikl tak nový originální prostorový i konstrukční koncept, který je v jižních Čechách ojedinělý. Nelze pominout ani vysokou architektonickou kvalitu stavby a jejího bezprostředního okolí. Působivým výtvarným prvkem jsou kaskádovitě členěná okna sestavená z drobných čtverců, dále sešikmené atiky propojující střechy vyšších částí stavby s nižšími a hluboká rozevírající se ostění vstupů. Výraznou estetickou funkci mělo i použití přírodního materiálu na fasádách – režných cihel a barev oken a dveří. Vysokou architektonickou kvalitu má i pojetí zídek vymezující pískoviště.	
Prameny a literatura: Mateřská škola a jesle z ocelové konstrukce TRUSTEEL, in: <i>Československý architekt</i>. roč. XXI., č. 13, 1975, s. 3. Alois Pohan, Mateřská škola a jesle v Prachaticích, in: <i>Architektura ČSR</i>. roč. XXXVIII, č. 1, 1979, s. 22-24.	
Zpracovatel Mgr. Eva Erbanová	Datum říjen 2010

Situace

LEGENDA: 1 — administrativa, 2 — sklady, 3 — kuchyně, 4 — prádelna, 5 — třída jeslí, 6 — třída mateřské školy, 7 — sklad zahradních hraček

Plány Mateřské školy a jeslí v Prachaticích z r. 1975, situace, Alois Pohan, Mateřská škola a jesle v Prachaticích, in: *Architektura ČSR*, roč. XXXVIII, č. 1, 1979, s. 22.

Plány Mateřské školy a jeslí v Prachaticích z r. 1975, půdorys přízemí, Alois Pohan, Mateřská škola a jesle v Prachaticích, in: *Architektura ČSR*. roč. XXXVIII, č. 1, 1979, s. 22.

Dobová fotodokumentace

Celkový pohled na mateřskou školu a jesle v Prachaticích, Alois Pohan, Mateřská škola a jesle v Prachaticích, in: *Architektura ČSR*. roč. XXXVIII, č. 1, 1979, s. 23.

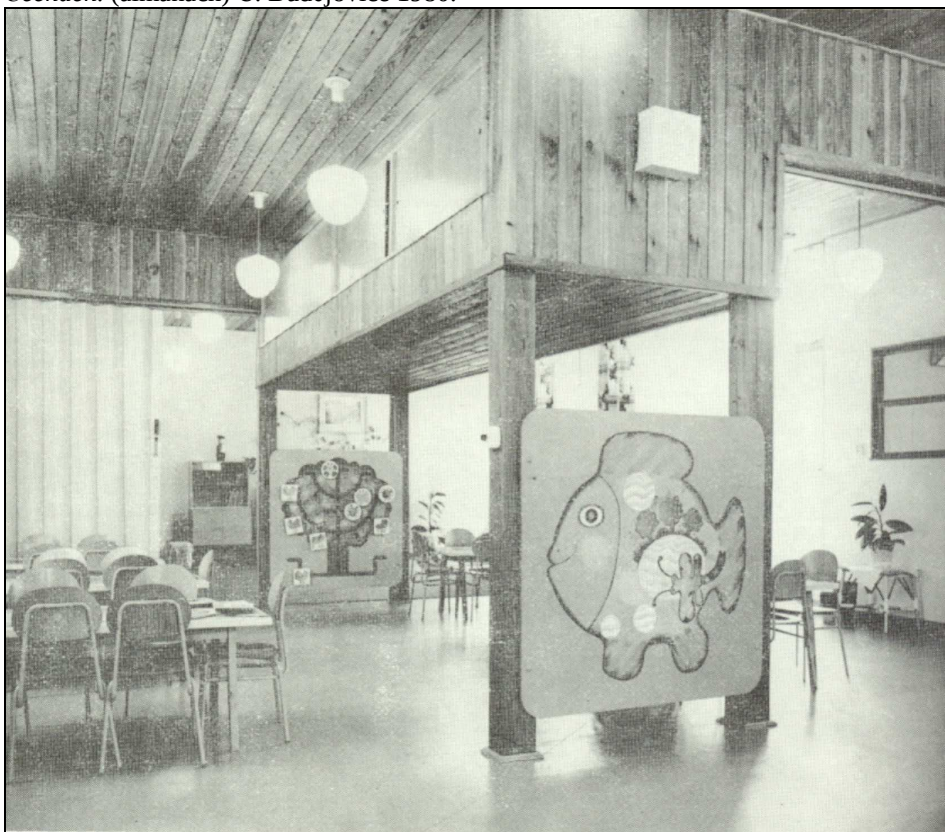

Mateřská škola a jesle v Prachaticích, terasa s pískovištěm, Alois Pohan, Mateřská škola a jesle v Prachaticích, in: *Architektura ČSR*. roč. XXXVIII, č. 1, 1979, s. 23.

Dobová fotodokumentace

Mateřská škola a jesle v Prachaticích, terasa s pískovištěm, *Třicet pět let výtvarného umění a architektury v jižních Čechách*. (almanach) Č. Budějovice 1980.

Mateřská škola a jesle v Prachaticích, třída mateřské školy, Alois Pohan, *Mateřská škola a jesle v Prachaticích*, in: *Architektura ČSR*. roč. XXXVIII, č. 1, 1979, s. 24.

Současná fotodokumentace

Pohled od východu, foto 2010 archiv NPÚ Č. Budějovice.

Pohled od východu, terasa s pískovištěm, foto 2010 archiv NPÚ Č. Budějovice

Současná fotodokumentace

Pohled od severovýchodu, foto 2010 archiv NPÚ Č. Budějovice

Vstup, foto 2010 archiv NPÚ Č. Budějovice

Současná fotodokumentace

Interiér třídy mateřské školy, foto 2010 archiv NPÚ Č. Budějovice

Interiér třídy mateřské školy, zatahovací dveře, foto 2010 archiv NPÚ Č. Budějovice